

A NEMZETI MUNKAÜGYI HIVATAL
MUNKAVÉDELMI ÉS MUNKAÜGYI IGAZGATÓSÁGA

2014. ÉVI ORSZÁGOS HATÓSÁGI ELLENŐRZÉSI TERVE

a fővárosi/megyei kormányhivatalok munkavédelmi és munkaügyi szakigazgatási szervei tervezett ellenőrzéseinek végrehajtásához

1. Jogszabályi háttér

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 91. § (1)-(2) bekezdése, továbbá a fővárosi és megyei kormányhivatalokról szóló 288/2010. (XII. 21.) Korm. rendelet 6/A. §-a.

Az ellenőrzési terv alapvető iránya a vállalkozói adminisztratív költségek csökkentésére irányuló, Egyszerű Állam című középtávú kormányzati program egyes feladatainak módosításáról szóló 1416/2012. (X. 1.) Korm. határozatban foglaltak érvényre juttatásán alapul.

Az ellenőrzési tervben rögzítettek a 2014. évre - a fővárosi/megyei kormányhivatalok munkavédelmi és munkaügyi szakigazgatási szerveinek - tervezett ellenőrzéseire vonatkoznak.

2. Az ellenőrzési terv célja

Az ellenőrzési terv fő célja, hogy egységes követelményrendszert alkotva, kiszámítható, tárgyyszerű alapot adjon a munkavédelmi és munkaügyi szakigazgatási szervek 2014. évi tervezett ellenőrzéseikhez. Az eljárások során juttassák érvényre az Egyszerű Állam középtávú kormányzati programban foglalt alapelveket oly módon is, hogy a vizsgálatokat gyorsan, a Ket. szerinti eljárási határidők betartásával folytatják le.

Stratégiai cél annak elősegítése, hogy a munkavállalók alapvető jogai érvényesüljenek, rendelkezzenek rendezett jogvisztonnyal, csökkenjen a jogkövető vállalkozások versenyhátránya, és ez segítse a munkahelyek megtartását, illetve az új, legális (adózó) munkahelyek létesítését, továbbá az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények valósuljanak meg.

A stratégiai célkitűzés teljesítése érdekében a szakmai irányító szerv a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Mvt.) 81/A. § (1) és (2) bekezdése, illetve a munkaügyi ellenőrzésről szóló 1996. évi LXXV. törvény (a továbbiakban: Met.) 2/A. § -a alapján kidolgozza és közzéteszi a hatósági ellenőrzés mennyiségi és minőségi követelményeit rögzítő ellenőrzési irányelvet.

3. Az ellenőrzés eszközei, típusai

A fővárosi/megyei kormányhivatalok munkavédelmi és munkaügyi szakigazgatási szervei az Mvt. 81. § (1) bekezdése, illetve a Met. 2. § (1) bekezdése felhatalmazása alapján jogosultak eljárni, a Ket. VI. és VI/A. fejezetei betartásával. A hatósági ellenőrzés eszközei: helyszíni ellenőrzés, illetve adatbázis lekérdezés, adatszolgáltatás, iratbekérés, a munkáltató kötelezése a megjelölt munkavédelmi követelmények teljesítéséről szóló tájékoztatásra.

Az ellenőrzés hatáskörét az Mvt. és a Met biztosítja. Az ellenőrzések hatékonysága érdekében az ellenőrzések előzetes bejelentéshez nem kötöttek, valamennyi tárgykörben hivatalból indulnak.

A hatósági ellenőrzés típusai:

Célvizsgálat:

Olyan ellenőrzés, ami konkrét ellenőrzési célra irányul (pl.: foglalkoztatás jogszerűségének munkaügyi vagy egy tevékenységnek a munkavédelmi szempontú vizsgálata egy nemzetgazdasági ágazatban) és nem öleli fel az Mvt. 81. § (4) bekezdésében, illetve a Met. 3. § (1) bekezdésében felsorolt összes ellenőrzési tárgykört. Módszerét illetően jellemzően legalább három hétig tart és a felügyelők többsége részt vesz az ellenőrzéseken.

Akcióellenőrzés:

Olyan ellenőrzés, ami konkrét ellenőrzési célra irányul és nem öleli fel az Mvt. 81. § (4) bekezdésében, illetve a Met. 3. § (1) bekezdésében felsorolt összes ellenőrzési tárgykört. Módszerét illetően maximum három hétig tart és a felügyelők többsége részt vesz az ellenőrzéseken.

Komplex ellenőrzés:

- **Munkavédelmi szakterület esetében:** az olyan ellenőrzés, amely magában foglalja a Munkavédelmi és Munkaügyi Igazgatóság iránymutatása szerint a munkáltatók általános munkavédelmi feladatainak vizsgálatát.
- **Munkaügyi szakterület esetében:** az olyan ellenőrzés, ami felöleli a Met. 3. § (1) bekezdésében nevesített ellenőrzési tárgykörök összességét, illetőleg a foglalkoztatás sajátosságai szerint azok többségét. Módszerét tekintve folyamatellenőrzésként hajtható végre. A komplex ellenőrzésnek minden esetben része a foglalkoztatási szabályok [Met. 3. § (1) bekezdés a)-b) pont], a munka- és pihenőidő nyilvántartás szabályainak [Met. 3. § (1) bekezdés f) pont], ezzel összefüggésben a munkabérré vonatkozó szabályoknak [Met. 3. § (1) bekezdés g) pont] a vizsgálata.

Előre bejelentett ellenőrzés: a munkavédelmi szakterület esetében az ellenőrzést megelőzően egy hónappal történő kiértesítés alapján, több felügyelő által végzett helyszíni ellenőrzés a Nemzeti Munkaügyi Hivatal Főigazgatójának 3/2012. (VIII. 14.) NMH utasítása szerinti tartalommal.

Közérdekű bejelentés, panasz vizsgálata: a bejelentés (panasz) valamennyi, a felügyelőség hatáskörébe tartozó kérdésére ki kell terjednie. A bejelentés, panasz kapcsán, ha az átfogóbb

Munkavédelmi és Munkaügyi Igazgatóság

Főigazgató-helyettes

jogsértésre utal, ki kell terjednie a komplex ellenőrzés alatt nevesített minimális szakmai tartalomra.

Utóellenőrzés: a jogerős döntésben foglaltak végrehajtásának vizsgálata, különös tekintettel a munkavállalók életét, testi épségét közvetlenül vagy súlyosan veszélyeztető körülmények, illetve a bejelentés nélküli foglalkoztatás feltárása esetén.

4. Az ellenőrzés tárgya

Munkavédelem

- a) 2014. I. félév: Az egészségügyi szolgáltatás keretében használt, éles vagy hegyes munkaeszközök által okozott sérülések megelőzésére, az ilyen eszközök használatából eredő kockázatok kezelésére, valamint az egészségügyi tevékenységet végző személyek tájékoztatására és képzésére vonatkozó munkavédelmi követelmények teljesítésének célvizsgálata egészségügyi szolgáltatóknál.
- *A célvizsgálat indokolása:* Az egészségügy területén dolgozó munkavállalóknál nagy számban fordulnak elő tű vagy más éles vagy hegyes eszközök által okozott sérülések. E sérülések aggodalomra adnak okot, mivel a munkavállaló a sérülés során a vér útján terjedő betegségeknek több mint 20 fajtájával fertőződhet meg.
 - *Az ellenőrzéssel érintett kötelezettséget előíró jogszabályhely (vonatkozó jogszabály):* Az egészségügyi szolgáltatás keretében használt, éles vagy hegyes munkaeszközök által okozott sérülések megelőzésére, az ilyen eszközök használatából eredő kockázatok kezelésére, valamint az egészségügyi tevékenységet végző személyek tájékoztatására és képzésére vonatkozó követelményekről szóló 51/2013. (VII. 15.) EMMI rendelet és a biológiai tényezők hatásának kitett munkavállalók egészségének védelméről szóló 61/1999. (XII. 1.) EüM rendelet.
 - *A lefolytatni tervezett ellenőrzések száma:* a célvizsgálat két hónapja alatt felügyelőnként 6 munkáltató.
 - Az ellenőrzések az egészségügyi szolgáltatóknál, az egészségügyi szolgáltatás keretében használt, éles vagy hegyes munkaeszközök által okozott sérülések megelőzésére, az ilyen eszközök használatából eredő kockázatok kezelésére, valamint az egészségügyi tevékenységet végző személyek tájékoztatására és képzésére vonatkozó munkavédelmi követelmények teljesítésének vizsgálatára terjedjenek ki.
- b) 2014. II.-III. negyedév: Építőipari kivitelezési célvizsgálat
- *A célvizsgálat indokolása:* Az építőipari tevékenység ellenőrzését az indokolja, hogy 2013. I-III. negyedévében beérkezett azonnali jelentések alapján szabálytalan munkavégzés miatt 12 halálos kimenetelű munkabaleset történt Magyarországon, amely a halálos munkabalesetek egyharmadát jelenti.

Munkavédelmi és Munkaügyi Igazgatóság

Főigazgató-helyettes

- *Az ellenőrzéssel érintett kötelezettséget előíró jogszabályhely (vonatkozó jogszabály):* Az általános munkavédelmi előírásokon túl a 4/2002. (II. 20.) SzCsM rendelet, továbbá az építőiparhoz kapcsolódó munkavédelmi tárgyú szabványok.
- *A lefolytatni tervezett ellenőrzések száma:* A célvizsgálat időtartama alatt felügyelőnként 10 munkáltató.
- *Az ellenőrzések döntően a munkavállalókat érintő veszélyforrások vizsgálatára terjedjenek ki.*

c) 2014. II. félév: Anyagmozgatási tevékenységek célvizsgálata

- *A célvizsgálat indokolása:* Magyarországon 2013. I-III. negyedében beérkezett azonnali jelentések alapján szabálytalan anyagmozgatás miatt 9 halálos kimenetelű munkabaleset történt, amely a halálos munkabalesetek egynegyedét jelenti.
- *Az ellenőrzéssel érintett kötelezettséget előíró jogszabályhely (vonatkozó jogszabály):*
- *Az ellenőrzéssel érintett kötelezettséget előíró jogszabályhely (vonatkozó jogszabály):* Az általános munkavédelmi előírásokon túl a 25/1998. (XII. 27.) EüM rendelet, a 47/1999. (VIII. 4.) GM rendelettel kiadott Emelőgép Biztonsági Szabályzat, továbbá az anyagmozgatáshoz kapcsolódó szabványok.
- *A lefolytatni tervezett ellenőrzések száma:* A célvizsgálat időtartama alatt felügyelőnként 10 munkáltató.
- *Az ellenőrzések döntően a munkavállalókat érintő veszélyforrások vizsgálatára terjedjenek ki.*

d) 2014. nyár: Hőségriasztástól függően rendkívüli időjárási körülmények miatti akcióellenőrzés

- *Az akcióellenőrzés indokolása:* A hőségriasztás idején a munkavállalók megterhelése, illetve igénybevétele jelentősen megnő, amely egészségüket és biztonságukat fokozottan fenyegeti (pl.: a balesetek, a hőártalom kockázata megemelkedik).
- *Az ellenőrzéssel érintett kötelezettséget előíró jogszabályhelyek (vonatkozó jogszabályok):* Az általános munkavédelmi előírásokon túl a munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről szóló 3/2002. (II. 8.) SzCsM-EüM együttes rendelet, az építési munkahelyeken és az építési folyamatok során megvalósítandó minimális munkavédelmi követelményekről szóló 4/2002. (II. 20.) SzCsM-EüM együttes rendelet.
- *A lefolytatni tervezett ellenőrzések száma:* A hőségriasztás időtartamától függően az akcióellenőrzés megkezdésekor kerül meghatározásra.
- *Az ellenőrzések döntően a kedvezőtlen klímakörnyezetben végzett munkavégzés körülményeinek vizsgálatára terjedjenek ki, a jogszabályokban előírt dokumentációk vizsgálatát konkrét hiányosságok feltárása esetén indokolt elvégezni.*

e) 2014. II. félév: Bányászat munkaegészségügyi célvizsgálata társhatósággal egyeztetve

- *A célvizsgálat indokolása:* A bányászati tevékenység során számos egészségkárosító kockázattal, baleseti veszélyforrással, illetve esetenként előre nem látható veszélyek megjelenésével is számolni kell. Az Mvt. 86. § (1) bekezdés d) pontja a munkavédelmi hatóság jogkörébe utalja a

NMH

Munkavédelmi és Munkaügyi Igazgatóság

Főigazgató-helyettes

bányafelügyelet tekintetében a munkaegészségügyi feladatok ellátását. A munkavédelmi hatóság a korábbi évek közös ellenőrzési gyakorlatának megfelelően - egyeztetett szempontrendszer alapján - végzi el a célvizsgálatot a Magyar Bányászati és Földtani Hivatallal (MBFH), illetve a bányakapitányságokkal együtt.

- *Az ellenőrzéssel érintett kötelezettséget előíró jogszabályhelyek (vonatkozó jogszabály):* Az Mvt. és végrehajtási rendeletei, az egyes munkahelyi kóroki tényezőkre vonatkozó külön jogszabályok.
- *A lefolytatni tervezett ellenőrzések száma:* A célvizsgálat keretében ellenőrzött munkáltatók száma az MBFH-val történő egyeztetés során az ellenőrzés megkezdését megelőzően kerül meghatározásra.
- *Az ellenőrzések döntően az egyes munkahelyi kóroki tényezőkkel összefüggő munkakörülmények vizsgálatára terjedjenek ki, a jogszabályokban előírt dokumentációk vizsgálatát konkrét hiányosságok feltárása esetén indokolt elvégezni.*

Az országos célvizsgálatok lebonyolításához a szakmai irányító szerv „vizsgálati szempontokat” bocsát a munkavédelmi felügyelőségek rendelkezésére.

Az a)-e) pontokban megjelölt munkavédelmi előírásokon túl a legfontosabb, munkavédelmet érintő nemzeti joganyagok felsorolása elérhető a www.munka.hu weboldalon a munkavédelmi és munkaügyi tevékenység menüpontban a jogszabályok almenüben.

A munkavédelmi hatóság munkavédelmi bírságot alkalmaz az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre vonatkozó követelmények teljesítését elmulasztó, és ezzel a munkavállaló életét, testi épségét vagy egészségét súlyosan veszélyeztető munkáltatóval vagy a 40. § (2) bekezdésében meghatározott összehangolási kötelezettség megvalósításáért felelős személlyel vagy szervezettel szemben.

A szakmai irányító szerv vezetője a munkavédelmet érintő változások, rendkívüli események vagy körülmények miatt (pl. súlyos munkabalesetek növekedése, a munkabaleseti és foglalkozási megbetegedések statisztikai trend változása, egyes ágazatokban bekövetkező kedvezőtlen változások, extrém időjárási körülmények, jogszabályváltozás, stb.) az ellenőrzési terven felül akcióellenőrzést rendelhet el.

Munkaügy

a) 2014. március-április: védett munkavállalók foglalkoztatásának céllenőrzése

- *A célvizsgálat indokolása:* Az elmúlt időszakban célzott ellenőrzéssel nem érintett munkavállalói kör (nők, fiatalok, megváltozott munkaképességűek) foglalkoztatásának vizsgálata, annak érdekében, hogy a munkaügyi hatóság az általánosanál kiszolgáltatottabb helyzetben lévő munkavállalók foglalkoztatásának helyzetéről, illetve a vonatkozó szabályok érvényesüléséről reprezentatív adatokat szerezzen.
- *Az ellenőrzéssel érintett kötelezettséget előíró jogszabályhely (vonatkozó jogszabály):* A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény, valamint a Met. 3. § (1)

NMH

Munkavédelmi és Munkaügyi Igazgatóság

Főigazgató-helyettes

bekezdésében nevesített ellenőrzési tárgykörökhöz rendelt anyagi jogszabályok.

- *A lefolytatni tervezett ellenőrzések száma:* A célvizsgálat megkezdésekor kerül meghatározásra a humán és anyagi források felhasználhatóságára vonatkozó aktuális adatok ismeretében.
- Az ellenőrzések mind tartalmi mind formai szempontok vizsgálatára kiterjedjenek.

b) 2014. június-július: a munkavállalók jogviszonyának rendezettsége érdekében a foglalkoztatására vonatkozó alapvető szabályok érvényre juttatására irányuló akcióellenőrzés

- *Az akcióellenőrzés indokolása:* A munkavállalók alapvető jogai érvényesülésének elősegítése, illetve a tisztességes, jogkövető vállalkozások versenyhátrányának csökkentése.
- *Az ellenőrzéssel érintett kötelezettséget előíró jogszabályhely (vonatkozó jogszabály):* A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény, valamint a Met. 3. § (1) bekezdésében nevesített ellenőrzési tárgykörökhöz rendelt anyagi jogszabályok.
- *A lefolytatni tervezett ellenőrzések száma:* A célvizsgálat megkezdésekor kerül meghatározásra a humán és anyagi források felhasználhatóságára vonatkozó aktuális adatok ismeretében.
- Az ellenőrzések mind tartalmi mind formai szempontok vizsgálatára kiterjedjenek.

c) 2014. október-november: a munkabérrel kapcsolatos szabályok céll ellenőrzése

- *A célvizsgálat indokolása:* A munkabérrel kapcsolatos szabályok céll ellenőrzése a 2012. évi I. törvény gyakorlati érvényesülésének vizsgálata érdekében.
- *Az ellenőrzéssel érintett kötelezettséget előíró jogszabályhely (vonatkozó jogszabály):* A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény, valamint a Met. 3. § (1) bekezdésében nevesített ellenőrzési tárgykörökhöz rendelt anyagi jogszabályok.
- *A lefolytatni tervezett ellenőrzések száma:* A célvizsgálat megkezdésekor kerül meghatározásra a humán és anyagi források felhasználhatóságára vonatkozó aktuális adatok ismeretében.
- Az ellenőrzések mind tartalmi mind formai szempontok vizsgálatára kiterjedjenek.

A legfontosabb, munkaügyi tárgyú jogszabályok elérhetőek a www.munka.hu weboldalon a munkavédelmi és munkaügyi tevékenységeken belül a jogszabályok menüpontban.

A kötelezően alkalmazandó munkaügyi bírságok eseteit a Met. 6/A §-a tartalmazza. A munkaügyi bírság összege harmincezertől húszmillió forintig terjedhet.

Munkavédelmi és Munkaügyi Igazgatóság

Főigazgató-helyettes

5. A területi ellenőrzési terv tartalma és végrehajtása

A fővárosi/megyei kormányhivatalok munkavédelmi és munkaügyi szakigazgatási szervei a tervezett ellenőrzéseik végrehajtásához ellenőrzési tervet készítenek. Az ellenőrzési terv formai és tartalmi követelményeire a Ket. 91. § előírásai az irányadóak. Ennek figyelembe vételével az ellenőrzési tervnek tartalmaznia kell:

- az ellenőrzés tárgyát,
- az ellenőrzési időszakot,
- az ellenőrzések ütemezését, (különösen határidő; időtartam; összefoglaló jelentés határideje),
- a hatóság vezetője által meghatározott egyéb adatokat (pl. saját tervezésű célvizsgálatot).

Az ellenőrzési időszakban lefolytatott hatósági ellenőrzések végrehajtásáról, a levont következtetésekről a hatóság vezetője ellenőrzési jelentést készít, figyelemmel a szakmai irányító szerv által meghatározott adatszolgáltatási eljárási rendre is.

Az ellenőrzési tervben foglaltakat jóváhagyom.

Budapest, 2013. november 14.

Dr. Bakos József

Munkavédelmi és Munkaügyi Igazgatóság

Főigazgató-helyettes

